

VOORWOORD

‘Deus Inopium Auxilium’ - God de nooddriftige een helper - zo luidde in de achttiende eeuw het motto van de Diaconie. Tegenwoordig omschrijven we onze missie liever als ‘je staat er niet alleen voor’. Deze andere omschrijving hangt samen met maatschappelijke ontwikkelingen in de armenzorg, de zorg voor ouderen en de maatschappelijke dienstverlening. Twee eeuwen geleden was de Diaconie een van de belangrijkste instellingen voor armenzorg. Die tijden liggen (gelukkig) achter ons. Vanaf de tweede helft van de vorige eeuw is veel werk gaandeweg gesubsidieerd en daarmee ook geprofessionaliseerd. Dat betekende een andere rol voor de Diaconie: meer ondersteunend en toerustend en minder direct hulpverlenend. De eerste opdracht voor de Diaconie is ‘omzien naar elkaar’; het bevorderen dat mensen elkaar zien staan en vervolgens voor elkaar gaan *in*staan. Daar ligt de focus en daarom is ‘je staat er niet alleen voor’, in zijn meest bescheiden vorm, passender in deze tijd.

Ons nieuwe devies geldt op twee manieren: voor degene die hulp nodig heeft, maar ook voor degene die graag iets wil doen voor een ander. Ook hem of haar staan we, waar mogelijk, terzijde. Dat laatste is, in de huidige ontwikkeling van WMO, participatie- en dragende samenleving, des te actueler, aangezien er meer en meer gevraagd wordt van mensen, als vrijwilligers, als mantelzorgers, als stadgenoot of als goede buur. Die inzet van mensen -‘informele zorg’ in het jargon- is wel degelijk belangrijk en moet ook hogelijk gewaardeerd worden, maar mag ook weer niet als een panacee gelden voor de hele maatschappelijke ondersteuning. Dat gevaar dreigt wel door de grote bezuinigingen in de zorg.

De waarschuwing is daarom op zijn plaats dat ondersteuning van deze inzet van vrijwilligers, hun toerusting, via trainingen, coördinatoren enz. een noodzaak is. En dat er dus ook geld en middelen voor beschikbaar moeten zijn!

Dit pleidooi ligt regelrecht in het verlengde van onze eigen opdracht om mensen, diakenen en vrijwilligers, toe te rusten. De diaconie, als bureau en projectenorganisatie is er niet om zichzelf, maar is er om faciliteiten te bieden aan hen die daar behoefte aan hebben: helpers helpen helpen, dus. Wat betreft het helpen: We hebben ontdekt dat een mens nooit alleen ontvanger is van hulp maar dat iedereen ook wat te bieden heeft. Iedereen is op een bepaalde manier kwetsbaar, maar iedereen heeft tegelijk ook mogelijkheden om zich in te zetten voor anderen. Dit principe van wederkerigheid geeft mensen het gevoel dat ze niet alleen hulpbehoevend zijn, maar dat zij er toe doen en dat juist hun inzet belangrijk is. ‘Je staat er niet alleen voor’ betekent dan ook een beroep op ieders bijdrage.

Deze visie leidt concreet tot een aantal maatregelen voor de begroting 2015. Eén daarvan is de aanstelling van 4 opbouwwerkers in de diverse regio’s van Amsterdam. Een omvangrijke operatie die bedoeld is om de ondersteuning van het diaconaat daadwerkelijk dichtbij de buurt en de wijk te brengen en om de vrijwilligers zelf leidend te laten zijn in de activiteiten die worden ondernomen. Hiervoor is een groot bedrag uitgetrokken. Het fonds Stichting Rotterdam draagt hieraan bij en ook bijzonder hoogleraar prof. Noordegraaf is betrokken in de opzet en begeleiding van dit werk.

Een ander punt in de plannen, is de (her)inrichting van het diaconaal spreekuur. Dit spreekuur is geen nieuwe hulpverleningslaag; Amsterdam is rijk genoeg aan goede hulpverleningsinstellingen. Het spreekuur fungeert eerder als een soort 'straatvangnet' dat probeert de tendensen die tot uitsluiting van mensen leiden, te keren en waar nodig mensen te ondersteunen zodat ze of zelfstandig weer verder kunnen of daarin begeleid worden door de reguliere dienstverlening (opvang, ggz, maatschappelijk werk, wijkteams). Het zal, ook hier, vooral draaien om de inzet en training van vrijwilligers in het spreekuur. De professionele medewerkers zijn dienstbaar aan de bredere cirkel van vrijwillige inzet bijvoorbeeld voor de intake en begeleidings- of buddytaken.

De Diaconie wil graag fungeren als een 'incubator', een broedplaats voor nieuwe initiatieven. Daarom is het budget voor ontwikkelkosten in deze begroting ook expliciet zichtbaar gemaakt. Hierdoor laten we zien wat de eigen investering van diaconie is in het opzetten van stedelijke projecten, naast de fondswerving die we nog doen. De post voor nieuwe projecten is vooral bedoeld voor initiatieven op het gebied van sociaal ondernemerschap. Deze laatste ontwikkeling (waar de diaconie overigens oude papieren in heeft, denk maar eens aan de diaconale bakkerij die tot 1952 bestaan heeft), richt zich op een meer zakelijke en ondernemende manier van werken in de non-profit sector. Het project Socialstart is een aanjager op dit gebied en biedt zowel een kans voor jonge mensen om aan de slag te gaan, als een mogelijkheid voor organisaties voor innovatie. Een voorbeeld van zo'n nieuwe sociale firma is natuurlijk De Hoftuin, die begin 2015 ook zal gaan werken met mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

Al deze activiteiten hebben ten doel kwetsbare mensen te ondersteunen; een oude opdracht, vormgegeven in de 21ste eeuw. De Bijbel laat zien dat God juist de mensen aan de rand, de mensen die het alleen niet meer redden, uitkiest om zijn plannen in deze wereld te realiseren. Hij is gekomen om het verlorene te redden, wordt van Jezus gezegd. Met die groep 'verlorenen' wil God dus blijkbaar iets nieuws beginnen; uit puinhopen, uit het gruis en de zwerfkeien van de samenleving, met wat niets meer kon worden en wat al verworpen was, wordt zijn doel bereikt. Welnu, daar doen we als diaconie graag aan mee, ook in 2015.